

FAZLA VEYA YERSİZ TAHSİL EDİLEN KDV'LERİN DÜZELTİLMESİ VE İADESİ

Serkan KURT*

ÖZ

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde sayılan teslim ve hizmetler (işlemler) KDV'nin konusuna girmektedir. Anılan kanunun 8'inci maddesinin 2'nci fıkrasına göre, vergiye tabi bir işlem sözü konusu olmadığı veya KDV'yi fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde, düzenlediği bu tür vesikalarda KDV gösterenler, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu durum kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir. Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve hazineye ödenen vergiler, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. Fazla veya yersiz hesaplanan vergi bulunması durumunda, asıl olan gerek satıcı gerekse alıcı nezdinde işlemin KDV uygulanmadan önceki hale döndürülmesidir.

Anahtar Sözcükler: Fazla ve Yersiz Vergi, KDV İade, İade İşlemleri

1- GİRİŞ

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde Katma Değer Vergisinin (KDV) konusuna giren işlemler tek tek sayılmıştır. Bu sayılan işlemlere uygulanacak vergi oranları da anılan kanunun müteakip maddelerinde hüküm altına alınmıştır. Ancak uygulamada KDV kanununda sayılan işlemler dışında kalmasına rağmen düzenledikleri fatura vb. belgelerde KDV gösterdiği veya kanunda belirtilen orandan farklı oranda vergi hesapladıkları veya yasal olarak tevkifata tabi olmamasına rağmen veya yasada belirtilen orandan fazla veya eksiz tevkifat uygulandığı durumlarla karşılaşmaktadır. Bu gibi durumlarda alıcı ve satıcılar açısından işlemlerin KDV uygulanmadan önceki duruma döndürülerek, doğru vergi oran veya tutarlarının uygulanabilmesi için KDV Kanununda ve ilgili tebliğlerde aşağıda yer alan düzenlemeler yapılmıştır.

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun(T.C. Yasalar, 02.11.1984) "mükellef" başlıklı 8'inci maddesinin 2'nci fıkrası: "*Vergiye tabi bir işlem*

* Vergi Müfettişi

söz konusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde; düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenler; bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu husus kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir. Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve Hazineye ödenen vergi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. Şu kadar ki söz konusu iadenin yapılabilmesi için işlemle ilgili beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şarttır.” Şeklinde dir.

Maliye Bakanlığı söz konusu kanunun hükmünün uygulanabilmesi için KDV Uygulama Genel Tebliği(Maliye Bakanlığı, 26.04.2014) ve 18 Seri No’lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğinde(Maliye Bakanlığı, 05.06.2018) açıklamalara yer vermiştir. Anılan kanunun hükmü ve Tebliğlerde yer alan düzenlemeler ışığında fazla veya yersiz hesaplanan ve hazineye ödenen vergilerin ilgililere iadesine ilişkin açıklamalara ve bazı özellikli durumlara makalemizin ilerleyen bölümlerinde yer verilmiştir.

2- FAZLA VEYA YERSİZ HESAPLANAN KDV’NİN ALICI VE SATICIYA İADESİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Kural olarak, fazla veya yersiz hesaplanan vergi bulunması durumunda, gerek satıcı gerekse alıcı nezdinde işlemin KDV uygulanmadan önceki hale döndürülmesi esastır. Ancak bunun uygulanabilmesi için alıcının ve satıcının vergi kanunlarındaki durumuna göre özellik arz eden haller bulunmaktadır.

2.1-Alıcı Açısından

Alıcının, fatura ve benzeri vesikalarda yer alan fazla ve yersiz olarak hesaplanan KDV’yi indirim hakkı bulunup bulunmadığı durumu önem arz etmektedir.

2.1.1. Alıcının İndirim Hakkının Bulunmaması Durumunda

KDV Uygulama Genel Tebliğide fazla veya yersiz olarak hesaplanan vergilerin, öncelikle satıcı tarafından alıcıya iade edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Alıcının indirim hakkı bulunmaması halinde, satıcının söz konusu fazla veya yersiz KDV tutarını alıcıya ödediğini gösterir bir belge ile vergi dairesine başvurması gerekmektedir.

2.1.2. Alıcının İndirim Hakkının Bulunması Durumunda

Alıcının indirim hakkı bulunan bir mükellef (KDV mükellefiyetinin) olması halinde ise, satıcının fazla veya yersiz olarak hesapladığı KDV tutarını alıcıya ödediğini gösterir belge ile vergi dairesine başvurması gerekecektir. Başvuruya ek olarak, alıcının fazla veya yersiz KDV tutarını indirim hesaplarından çıkarmak suretiyle düzeltme yaptığının alıcının vergi dairesinden alınacak bir yazıyla tevsiki de istenecektir. Bu durumda alıcının fazla ve yersiz hesaplanan vergiyi hem muhasebe kaydı ile yasal defter kayıtlarından çıkartması hem de düzeltme KDV beyannamesi vererek İndirilecek KDV'lerinden tenzil etmesi gerekmektedir.

2.2-Satıcı Açısından

2.2.1. Satıcıya Yapılacak İadeye İlişkin Hususlar

Öncelikle satıcılar, makalemizin önceki bölümünde belirtildiği şekilde fazla veya yersiz vergiyi alıcıya iadede bulunması gerekmektedir. Sonrasında, alıcının indirim hakkı bulunan bir mükellef olması halinde fazla veya yersiz verginin ödendiğini gösteren belge ve alıcının düzeltme yaptığını gösteren vergi dairesi yazısı ile; alıcının indirim hakkı bulunmaması halinde sadece fazla veya yersiz verginin ödendiğini gösteren belge ile birlikte vergi dairesine başvuru yapması gerekmektedir.

Satıcı fazla veya yersiz hesaplanan vergileri, ilgili dönem hesaplanan Katma Değer Vergisinden tenzil eder ve buna bağlı olarak beyannamelerini düzeltmelidir. Eğer sonraki döneme devreden KDV'lerle ilgili düzeltme yapması gerekiyor ise müteakip dönem KDV beyannamelerinin de düzeltilmesi gerekmektedir.

Satıcının fazla veya yersiz ödediği KDV'yi iade olarak talep edebilmesi için; KDV beyannamesinde hesaplanan KDV olarak beyan etmiş olması ve beyan edilen tutar kadar, ilgili dönem ile fazla veya yersiz KDV ödenen dönem arasında ödenecek KDV tutarının çıkması ve bu tutarın Hazineye ödenmesi gerekmektedir. Bu dönemler arasında fazla veya yersiz KDV çıkmaması halinde veya daha düşük ödenecek KDV çıkması ve Hazineye ödenmesi halinde sadece bu tutarlar (ödenecek olarak bildirilen ve Hazineye ödenen tutarlar) iade edilebilir. Fazla veya yersiz KDV'nin beyan edilen dönem ile iade talep edilen dönem arasında ödenecek KDV çıkmaması durumunda iade olmayacak bu durumda sadece devreden KDV'lerin düzeltilmesi gerekecektir.

2.2.2. Satıcının 5018 Sayılı Kanunun Ekli Cetvelinde Yer Alan İdare Olması Durumu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla fazla ve yersiz uygulanan vergi, söz konusu idare, kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek yazıya istinaden vergi dairesi tarafından önceki bölümde yer alan açıklamalar doğrultusunda alıcıya iade edilir. Söz konusu yazının genel bütçeli idarelerde belirtilen tutarın tahsil edildiği ve gelir hesaplarına aktarıldığı, diğer idare, kurum ve kuruluşlarda ise beyan edilerek vergi dairesine ödendiğini tevsik etmesi gerekir.

3- FAZLA VEYA YERSİZ HESAPLANAN KDV'YE İLİŞKİN ÖZELLİKLİ DURUMLAR

3.1.FAZLA VEYA YERSİZ TEVKİF EDİLEN VERGİLERİN İADESİ

Maliye Bakanlığı vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilmektedir. Tevkifat uygulaması ile teslim veya hizmet bedeli üzerinden hesaplanan verginin hizmeti yapanlar tarafından değil, bu işlemlere muhatap olanlar tarafından kısmen veya tamamen vergi sorumlusu sıfatıyla beyan edilip ödenmesidir. Ancak uygulamada mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden fazla veya yersiz tevkifat uyguladığı görülmektedir. Daha önceki bölümlerde de açıklandığı üzere, fazla veya yersiz bir vergi bulunması durumunda, hem alıcının hem de satıcının beyanlarının düzeltilmesi suretiyle işlemin tevkifat uygulanmadan önceki hale döndürülmesi gerekir.

Ancak fazla veya yersiz tevkifata tabi olan işlemler açısından iki önemli husus bulunmaktadır.

3.1.1-Tevkifata tabi olmayan bir işlemde yersiz vergi kesilmesi durumu:

Gerçekleştirilen işlemlerin tevkifat uygulamasına tabi olmamasına rağmen üzerinden yersiz tevkif edilen Katma Değer Vergisi, öncelikle tevkifatı yapan alıcı tarafından satıcıya iade edilmesi gerekmektedir. Alıcının, yersiz tevkif ettiği KDV tutarını satıcıya ödediğini gösterir belge ile satıcının düzeltmeyi yaptığını gösterir vergi dairesi yazısıyla birlikte başvurması halinde, yersiz tevkif edilen vergi, bu vergiyi vergi dairesine beyan ederek ödeyen alıcıya iade edilir.

3.1.2- Tevkifata tabi olan bir işlemde yasal orandan fazla vergi kesilmesi durumu:

Tevkifata tabi bir işlem olan ancak satıcı tarafından yasal orandan daha fazla oranda verginin tamamının beyan edildiği durumlarda, satıcının düzeltmeyi yapmasından sonra, varsa önceki beyanı üzerine ödenen KDV'nin, söz konusu işlemle sınırlı kısmı satıcıya iade edilir. Dolayısıyla bu durumda alıcıya iade söz konusu olmaz. Tevkifata tabi tutulan KDV'nin alıcı tarafından beyan edilmiş ancak ödenmemiş olması halinde, sorumlu sıfatıyla beyan edilen bu vergi tahakkuktan terkin edilir. Bu tür işlemlerde, satıcı tarafından verginin tamamının beyan edilmesi halinde, satıcının düzeltme yaptığına dair yazının ibrazına ihtiyaç yoktur.

3.1.3. Genel Bütçeli Kuruluşlarca Yapılan Fazla veya Yersiz Tevkifat

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla fazla ve yersiz uygulanan vergi, söz konusu idare, kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenecek yazıya istinaden vergi dairesi tarafından önceki bölümde yer alan açıklamalar doğrultusunda alıcıya iade edilir. Söz konusu yazının genel bütçeli idarelerde söz konusu tutarın tahsil edildiği ve gelir hesaplarına aktarıldığı, diğer idare, kurum ve kuruluşlarda ise beyan edilerek vergi dairesine ödendiğini tevsik etmesi gerekir.

3.2-İTHALATTA FAZLA VEYA YERSİZ KDV'NİN İADESİ

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1'inci maddesinin göre "*her türlü mal ve hizmet ithalatı*" verginin konusuna girmektedir. İthalat sırasında fazla veya yersiz uygulanan vergiler açısından KDV'yi indirim hakkı bulunan mükellef olması veya indirim hakkı olmayan mükellef olması durumları uygulanacak kanun açısından önem arz etmektedir. Bu bakımdan mükellefin KDV'yi indirim hakkı olup olmadığına göre 2 başlık altında açıklamalara yer verilmiştir.

3.2.1-İndirim Hakkı Olmayan Mükellef Açısından

Katma Değer Vergisi Kanununun "Düzeltilme İşlemleri" başlıklı 48'inci maddesinde Gümrük İdarelerince alınan KDV'lere ilişkin olarak: "*İthal edilen eşya ile ilgili olarak; katma değer vergisinden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan katma değer vergisi, indirim hakkına sahip olmayan mükelleflere, Gümrük Kanununa göre iade olunacağı*" açıklamaları yer almaktadır.

Gümrük Genel Tebliğinin(Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 21.01.2014) “*Geri Verme Veya Kaldırma İşlemlerine İlişkin Gümrük İdaresince Yapılacak İşlemler*” başlıklı 31’inci maddesinin 5’inci fıkrasında yer alan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

“ (5) *Gümrük vergileri kapsamındaki Katma Değer Vergisinin geri verme başvurusu, Gümrük Yönetmeliğinin ek-78’indeki Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile yapılır. Gerekli değerlendirme sonucunda Katma Değer Vergisinin geri verilmesine veya mahsuben geri verilmesine karar verilir.*

a) *İndirim hakkına sahip olmayanlarla ilgili olarak, geri vermenin yapılabilmesi için yükümlülerin bağlı olduğu vergi dairesinden alınacak belgeye istinaden Gümrük Yönetmeliğinin 506’ncı¹ maddesine göre işlem yapılır.*

b) *İndirim hakkına sahip olanlarla ilgili olarak, gümrük idaresi fazla veya yersiz tahsil ettiği vergi tutarını, indirim hakkına sahip yükümlünün vergi dairesine doğrudan göndereceği, ekinde geri verme veya kaldırma başvurusu formu ile geri verme kararının onaylı birer örneği yer alan bir yazı ile bildirir.”*

3.2.2- İndirim Hakkı Olan Mükellefler Açısından

İthalatta indirim hakkı olan mükelleflere fazla veya yersiz KDV’nin iadesi, KDV Uygulama Genel Tebliğinde şu şekilde açıklanmıştır: İthalat sırasında fazla veya yersiz uygulanan Katma Değer Vergisinin indirim hakkına sahip mükelleflere iadesi, mükellefin beyanlarının düzeltilmesi üzerine KDV kanunu hükümlerine göre bağlı olduğu vergi dairesince gerçekleştirilir. Bunun için, indirim hakkına sahip mükellef, gümrük idaresine bir dilekçe ile başvurarak, gümrük idaresi fazla veya yersiz tahsil ettiği vergi tutarını mükellefin vergi dairesine doğrudan göndereceği bir yazı ile bildirir. Vergi dairesi bu yazı üzerine iade talebini sonuçlandırır.

İndirim hakkına sahip mükelleflerin ithalat matrahında, ithalat işleminden sonra meydana gelen azalmalar (transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtıldığı tespit edildiği durumlar dâhil) nedeniyle fazla veya yersiz ödenen vergiler, bu mükellefler tarafından indirim hesaplarına alındığından iade edilmez. İthalat sırasında fazla veya yersiz ödenen bu vergiler ile ilgili olarak indirim hesaplarında herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

1 Gümrük Yönetmeliğinin Ödeme emrinin istenmesi başlıklı 506’ncı maddesi aşağıdaki gibidir: ”MAD-DE 506 – (1) 504 üncü maddeye göre düzenlenip onaylanarak iadesi kabul edilen vergiler; geçmiş mali yıllara ait olduğu takdirde, bütçenin ilgili tertibinden ödenmesinin sağlanması için başmüdürlükler veya müdürlükler tarafından onaylanan form ödenek talebine ilişkin yazı ile birlikte ilgili muhasebe birimine gönderilir.”

3.3- ÖTV KANUNUNDA YER ALAN İNDİRİM UYGULAMASI NEDENİYLE FAZLA VEYA YERSİZ KDV'LERİN İADESİ

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Matraha Dahil Olan Unsurları" düzenleyen 24'üncü maddenin "b" fıkrasına göre Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), KDV'nin matrahına dahildir. Bu durumda ÖTV dahil tutar üzerinden KDV hesaplanmaktadır.

4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa(T.C. Yasalar, 12.06.2002) Eklî I sayılı listenin B cetvelindeki vergi tutarları uygulanarak teslim edilen malların imalatçıları tarafından imalatta kullanılmaları halinde vergi tutarlarının indirimli uygulamasına yönelik kanuni düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu durum ÖTV Kanunu'nun 12'nci Maddesinde düzenlemeler yapılmıştır. Anılan kanun hükmünün 4'üncü fıkrası ÖTV'de indirim uygulamasının usul ve esaslarının belirlenmesi yetkisini Maliye Bakanlığına vermiştir. Maliye Bakanlığı bu yetkisini kullanarak yayımladığı Özel Tüketim Vergisi (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde(Maliye Bakanlığı, 05.03.2015): "*Bu uygulamada, satıcılar tarafından teslim konu mallar için bağlı oldukları vergi dairelerine ödenmiş olan ÖTV, KDV matrahına dâhil olduğundan, bu ÖTV'nin Özel Tüketim Vergisi (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde imalatçılara iade edilen kısmı üzerinden hesaplanan KDV de fazla/yersiz hesaplanan KDV niteliğine dönüşmektedir. Bu şekilde fazla/yersiz hesaplanan KDV niteliğine dönüşen vergi, bu bölümde yer alan açıklamalar doğrultusunda iade edilir.*" Şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Dolayısıyla KDV matrahına dahil olan ÖTV matrahında değişiklik vuku bulduğu ya da yersiz veya fazla vergi hesaplandığı hallerde, önce ÖTV kanununda yer alan düzenlemelere göre gerek alıcının gerekse satıcının beyanlarının düzeltilmesi gerekecektir. Daha sonra KDV tutarları da makalemizin önceki bölümlerinde yer alan açıklamalara göre alıcı ve satıcılar tarafından düzeltilmesi gerekecektir.

4-ÖRNEK UYGULAMA

Erzin Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün 123 456 7890 vergi kimlik numaralı mükellefi ABC Adi Ortaklığı narenciye alım/satım faaliyetiyle işgal etmektedir. ABC Adi Ortaklığı iki basit usule tabi gerçek kişiden oluşmaktadır.

ABC Adi ortaklığı, DEF Ltd. Şti. ne mandalina alım/satım karşılığında 118.000,00-TL'lik fatura düzenlemiş olup söz konusu faturalarda "KDV

dahildir” şerhine yer vermiştir. Adi ortaklığın gerçekleştirdiği işlemler KDV’den istisna olmasına rağmen düzenlenen fatura da “KDV dahildir” şerhine yer verilerek yersiz KDV hesaplanması durumunun ve söz konusu yersiz KDV’ye ilişkin yapılması gerekenler şu şekildedir:

Öncelikle Adi Ortaklığın KDV mükellefiyeti karşısındaki durumunun açıklanması gerekmektedir. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun (17/4-a) maddesinde Gelir Vergisi Kanununa göre basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri KDV’den istisna edilmiştir. 1 Seri Nolu KDV Uygulama Genel Tebliğinde ayrıntılarıyla açıklandığı üzere Ortaklarının tamamı basit usule tabi olan adi ortaklıkların teslim ve hizmetleri de basit usule ilişkin hüküm kapsamında değerlendirilir. Ayrıca basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yaptıkları teslim ve hizmetlerde işlem bedeli üzerinden KDV hesaplanmaz, bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek belgelerde KDV gösterilmez veya “KDV dâhildir” mealinde bir şerhe yer verilmez. Düzenledikleri belgelerde KDV gösteren veya “KDV dâhildir” mealinde bir şerhe yer veren basit usulde vergilendirilen mükellefler, belgede ayrıca gösterilen veya iç yüzde yoluyla hesaplanan vergi tutarını 3065 sayılı Kanununun (8/2)nci maddesi gereğince beyan eder ve öderler. Ancak verilen beyannamede alışlar dolayısıyla yüklenilen vergiler indirilmez. Yüklenilen bu vergi tutarı, Gelir Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gider veya maliyet olarak dikkate alınabilir.

Bu durumda, ilgili Vergi Dairesi Müdürlüğü’ne başvuru yoluyla ya da vergi dairesince doğrudan tespit edilmesi halinde basit usule tabi gelir vergisi mükellefleri için geçici KDV mükellefiyeti tesis etmek suretiyle gerekli işlemler yapılır.

Yukarıda yer alan örnek olayımızda düzenlenen faturada “KDV Dahildir” şerhi düşüldüğü için Adi Ortaklık basit usule tabi olmuş olsa da düzenlediği faturadan iç yüzde ile hesaplanacak (*yapılan hesaplama göre: 18.000,00-TL*) KDV’yi ilgili vergi dairesine KDV Kanununun 8/2 maddesi gereğince ödemesi gerekecektir.

Peki, fazla ve yersiz olarak hesaplanan ve hazineye ödenen KDV’nin iadesi mümkün müdür?

ABC Adi Ortaklığınca ilgili vergi dairesine ödenen 18.000,00-TL, KDV’nin KDV Kanunu’nun 8/2 maddesinde ve KDV Genel Tebliğinde yer alan hükümler çerçevesinde öncelikle satıcı tarafından DEF Ltd. Şti. ne (alıcıya) ödenmesi gerekmektedir. DEF Ltd. Şti. KDV’yi indirim hakkı olan

bir mükellef kurum olduğundan kendisine ödenen söz konusu tutarı öncelikle yasal defter kayıtlarında yapacağı muhasebe kayıtları ile indirilecek KDV hesabından sonrasında da ilgili dönem KDV beyanlarından tenzil edecektir. Gerekiyorsa müteakip dönem beyanlarının da düzeltilmesi gerekecektir. Bu durumun DEF Ltd. Şti. nin (alıcının) bağlı olduğu vergi dairesinden alınacak bir yazı ile de tevsik edilmesi gerekecektir.

ABC Adi Ortaklığı, fazla veya yersiz hesaplanan vergileri, ilgili dönem hesaplanan Katma Değer Vergisinden tenzil etmesi gerekecektir. Ancak anılan ortaklığın KDV mükellefiyeti bulunmadığından söz konusu ödenen 18.000,00-TL'lik KDV, alıcının düzeltme yaptığına dair vergi dairesi yazısı ile birlikte bağlı olduğu vergi dairesine başvuru yapılarak ödenen verginin iadesini talep edecektir.

5-SONUÇ

Fazla veya yersiz olarak vergi uygulaması gerek kanunda yer alan düzenlemelerin yanlış yorumlanması gerek sehven yapılan hatalar sonucunda sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. İthalatta, tevkifatta ve ÖTV gibi işlemlerde özellikli uygulamalar olmakla birlikte, fazla veya yersiz KDV uygulamalarının düzeltilip vergi uygulanmadan önceki hale getirilmesi esastır. Fazla veya yersiz olarak hesaplanan vergilerin, öncelikle satıcı tarafından alıcıya iade edilmesi gerekmektedir. *(Ancak, burada alıcının indirim hakkı bulunana mükellef olup olmamasının iade edilecek KDV'ler açısından önem arz etmektedir.)* Satıcının söz konusu fazla veya yersiz KDV tutarını alıcıya ödediğini gösterir bir belge ile vergi dairesine başvurması gerekmektedir. Ayrıca fazla veya yersiz hesaplanan KDV tutarı, ilgili dönem beyannamesinden tenzil edilerek ve sonraki dönemler de buna göre düzeltilmesi gerekecektir.

Fazla veya yersiz olarak ödenen KDV'nin, satıcı tarafından iade olarak talep edilebilmesinin her durumda mümkün değildir. İadenin yapılabilmesi için fazla veya yersiz KDV'nin ilgili dönem KDV beyannamesinde hesaplanan KDV olarak beyan edilmesi ve beyana konu edildiği dönem ile iade talep edilen dönem arasında asgari söz konusu KDV tutarı kadar ödenecek KDV çıkması ve Hazineye ödenmesi gerekmektedir. Eğer, fazla veya yersiz KDV'nin beyan edildiği dönem ile iade talep edilen dönem arasında fazla veya yersiz uygulanan KDV tutarından daha düşük tutarda ödenecek KDV çıkması ve Hazineye ödenmesi durumunda, sadece bu tutar iadeye konu edilebilecektir. Ayrıca fazla veya yersiz KDV'nin beyan edildiği dönem ile iade talep edilen

dönem arasında ödenecek KDV çıkmaması durumunda ise Hazineye intikal eden vergi bulunmadığından iade söz konusu olmayacak. Bu durumda sadece beyannamelerde düzeltme yapılacaktır.

KAYNAKÇA

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (21.01.2014). *Gümrük Genel Tebliği*. Ankara : Resmi Gazete (28889 sayılı)

Maliye Bakanlığı (05.03.2015). *Özel Tüketim Vergisi (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği*. Ankara : Resmi Gazete (29286 sayılı)

Maliye Bakanlığı (26.04.2014). *KDV Uygulama Genel Tebliği*. Ankara : Resmi Gazete (28983 sayılı)

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı (05.06.2018). *18 Nolu KDV Genel Tebliği*. Ankara : Resmi Gazete (30442 sayılı)

T.C. Yasalar (02.11.1984)3065 sayılı *Katma Değer Vergisi Kanunu*. Ankara : Resmi (18563 sayılı)

T.C. Yasalar (12.06.2002). *4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu*. Ankara : Resmi Gazete (24783 sayılı)